

Sygn. akt VI U 89/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2017 r. w Bydgoszcy

na rozprawie

odwołania: A. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 23 listopada 2016 r., znak: (...)

w sprawie: A. Ś.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. Ś. prawo do emerytury od dnia (...) r.,
- 2) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego,
- 3) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu A. Ś. prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych w oparciu o art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udokumentował na dzień 31.12.1998r., 15 letniego okresu wykonywania pracy w szczególnym charakterze. Pozwany uznał, że powód posiada 26 lat i 19 dni okresów składkowych i nie składkowych i zaliczył ubezpieczonemu 12 lat, 9 miesięcy i 13 dni pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony wnosząc o ich zmianę i przyznanie emerytury, powołując się na swoją pracę w szczególnych warunkach w trakcie zatrudnienia w okresie od 1.01.1975 r. do 30.04.1977 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w L.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony A. Ś., urodzony (...), w dniu 14.11.2016r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony na dzień 31.12.1998r. udowodnił 26 lat i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

(okoliczności bezsporne),

dowód: wniosek w aktach rentowych)

Ubezpieczony zatrudnił się w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w I. od 7.10.1974 r. jako monter sieci wodno-kanalizacyjnej i wykonywał prace w głębokich wykopach od początku zatrudnienia. Ubezpieczony pracował przy budowaniu sieci wodociągowej i przy usuwaniu awarii na terenie I. i okolic. W kolejnym angażu obowiązującym od 1.01.1975 r. wpisano ubezpieczonemu stanowisko monter wod-kan. i dlatego ubezpieczony wniósł o zaliczenie jako pracy w szczególnych warunkach okresu pracy od 1.01.1975r. W spornym okresie do 30.04.1977r. ubezpieczony wykonywał prace wodno-kanalizacyjne w głębokich wykopach. Oprócz prac wymienionych wcześniej ubezpieczony budował przyłącza, czyścił wpusty uliczne i studzienki. Była to jego stała praca w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczony nie korzystał z urlopów bezpłatnych. Otrzymywał w trakcie pracy dodatek szkodliwy i posiłki profilaktyczne. Razem z ubezpieczonym pracowali świadkowie T. W. i E. R., którzy niemal codziennie widywali ubezpieczonego przy pracy i zeznawali na podstawie własnych obserwacji poczynionych w trakcie zatrudnienia.

dowód: dokumenty osobowe w aktach zeznania świadków T. W. i E. R. oraz zeznania ubezpieczonego -zapis protokołu rozprawy -płyta k.42

W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 19.07.2016 r. wystawionym przez pracodawcę wskazano, że powód w spornym okresie pracował monter konserwator sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

dowód: świadectwo w aktach osobowych

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów w aktach sprawy, których prawdziwości strony nie kwestionowały, akt osobowych powoda, zeznań świadków i powoda.

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadków i powoda, bowiem były one logiczne, spójne i uzupełniały się wzajemnie. Świadkowie pracowali powodem na tych samych obiektach a opisy pracy powoda czerpali więc z własnych obserwacji. Zeznania ubezpieczonego zgodne były z zeznaniami świadków i znajdowały potwierdzenie w zebranych w sprawie dowodach z dokumentów i dlatego również zasługiwały na wiarę. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikało w sposób nie budzący wątpliwości, że ubezpieczony, w okresie od 1.01.1975 r. do 30.04.1977 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w I. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co najmniej 8 godzin dziennie przy pracach wodno-kanalizacyjnych, określonych w wykazie A Dział V pkt 1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art. 184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem

nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy - ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia

lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna

za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach

do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów

niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr 14635) - przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15lat pracy w szczególnych warunkach.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał więc, że w niniejszej sprawie są podstawy do zaliczenia powodowi pracy w okresie od 1.01.1975 r. do 30.04.1977 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w I. jako pracy w szczególnych warunkach, której wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Powód zatrudniony był bowiem przy pracach wymienionych w wykazie A Dział V pkt 1 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając powyższe na uwadze, skoro organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez powoda pozostałych warunków uzyskania prawa do emerytury, "Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku, przyznając prawo do emerytury od dnia spełnienia warunku wieku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono zgodnie z art.98 k.p.c. oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych(pkt 2 wyroku).

Na zasadzie art. 118 ust 1 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 3 wyroku o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na braki i nieścisłości w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego przed Sądem na okoliczność charakteru pracy ubezpieczonego.

SSO Ewa Milczarek